

Fényrazián a pesti éjszakában

Csak 1200—1300 világít Budapest 4000 neonberendezéséből — Hanyagság és feledékenység — Az alvó Mentha titka — Októberre felszerelik a főváros legnagyobb és legszebb fényreklámját

Télen, nyáron, ha kigyúlnak Pesten az esti fények, minden héten egyszer végigfut a főútvonalakon egy kis autó. A Fővárosi Neonberendezéseket Gyártó Vállalat két szakemberre ül benne, s ellenőrzi a város színes fényeit. Ezen a héten elkísértük körútjára Strommer György főtechnológust és Kubik József szerelő művezetőt.

Megtudtuk: ma Budapesten körülbelül négyezer neonberendezésnek viseli gondját ez a vállalat. S hogy esténként ebből a négyezerből csupán 1200—1300 világít, annak pontos okát jól ismerik az ellenőrző szakemberek.

Mckó, óbáyai sör...

Fut a kis autó, s hamar feltűnik, hogy aránylag kevés a betűhibás neon. Azért akad: a Rákóczi úti Bisztró Mackó feliratából így lett „Mckó”, az Extra Áruház neonjából „Etra”, a Marx téri Tejvendéglő nevéből „jvendéglő”. A November 7. téren „óbáyai” sör és „ond parádé” világít le a járókelőkre. A Marx téri szép kis tejjavilon kék feliratból sem maradt több egy árva t betűnél. S aztán világít az estébe a Baross utca és József körút sarkán egy száz is: ennyi maradt csupán a Kávéház feliratból. Az Országos Takarékpénztár neonjai széles választékkal szolgálnak, egyhangúság nincs, mert vagy az „országos” világít, mint szemben az Operával, vagy a „takarékpénztár” fénylik, mint a Bajcsy-Zsilinszky út és a Népköztársaság útja találkozásában. Esetleg egyik sem: ezt is láttuk a József körút és Békes utca sarkán.

Mégis: most ez a kisebb baj, a betűhibákat hamar megjavítják, havonta körülbelül hat-száz helyen fordulnak meg a vállalat szerelői. Nagyobb baj, csúfabb foltja a pesti estének, hogy sok helyütt egyáltalán nem világítanak szép, nagyméretű, az estét színesebbé tevő neonok. Strommer György válaszolt rá: miért.

39 sötét neon a József körúton

— Legtöbbször — mondta — egyszerűen nem kapcsolják be este a berendezést. A Kossuth Lajos utcai KERAVILL-boltot már többször felszólítottuk, hogy működtesse szép, emblémás neonját. Azóta sem világít ez a felirat.

Ezen az estén is — meggyőződünk róla — sötét volt a Városház utca sarki bolt... Hiányoztak a színes fények a Petőfi Sándor utcában is. Nem csoda: ebben a nagyforgalmú utcában mindössze két neonberendezés működik: az egyik egy közérté, a másik a Kátona József Színházé. S mert az összes pesti színházak — érthetetlenül — a szezon vége óta nem kapcsolják be világító betűiket, s ezzel a várost kedves színfoltjától fosztják meg, a Petőfi Sándor utcát ezen az estén csak fél KÖZÉRT-embléma élénkítette: másik fele ennek sem világított. A színházakhoz hasonlóan „takarékoskodik” a fényvel sok kisiparos és kiskereskedő is. Megszámoltuk a József körúton a Népszínház utca és a Baross utca között: 39 neonberendezés volt sötét, a legtöbb kis boltok fölött...

A kapcsolók furfangja

A másik ok, amiért gyakran hiányzik egy-egy megszokott fény: a kapcsoló. Elmondták az ellenőrző szakemberek, hogy vállalatuk szerkezetileg nem megfelelő kapcsolókat kap, új konstrukció kellene, mert a követelmény nagy: egy mozgó fényjáték, például a Rapid-reklám mágneses kapcsolójának óránként húszezerszer kell működnie. Kapcsolóhiba miatt nem működött ezen az estén a Körút és Rákóczi út sarkán a Daru-reklám, felette az éjjel-nappal a közért szép mozgó neonja, s a Dohány utca sarkán a takarékoság közismert fényhirdetése.

Am van, ahol kifejezetten hanyagság oltotta el — illetve.

be sem kapcsolta — a fényt. A Marx téren jótékony sötétség borítja Budapest egyik legnagyobb és legszebb neonját, a Mentha-cigaretta reklámját. Strommer György elmondja az okát. Ezt a reklámot körülbelül egy éve szerelték fel. Azóta csak egy estén világított. A megrendelő Dohányértékesítő Vállalat úgy készítette el ezt a berendezést, hogy előbb nem biztosította hozzá a szükséges energiát. S energia ma sincs ehhez a körülbelül százezer forintba került berendezéshez... A József körúti Otthon-étterem, s a mellette levő cipőbolt homlokzatára talán két esztendeje kerültek fel a neonbetűk. Azóta sem világítanak: a házban egyenáram van, s ezzel nem működik a neon.

16 méteres fényzőn

Végére járt az éjszakában nyúló körút. A Rákóczi úton futott a kis autó, amikor Strommer György elmondta: milyen új fényvel lepi meg legközelebb a vállalat Budapestet. Ide kerül majd, a Rákóczi útra a főváros legnagyobb és legszebb neonberendezése, a most épülő Csillag Áruház homlokzatára. Tetején csillag ragyog majd, alább az áruház felirat következik, majd 16 méter magas, tíz sor csőből formált hétmenetes spirálon fut végig a fény, míg nem végül is az üzlet bejáratára mutató nyílhegyben véget ér. Ragyogó kék színével — a Lottó és a Verseny Áruház két szép fényreklámja között — bizonyos, hogy a pesti este szép gyöngyszeme lesz.

S reméljük, ha október közepére elkészül, alkonyat után mindennap be is kapcsolják majd...

— s i —